

شن درمانی

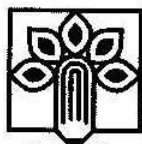
وکاربرد آن در

درمان اختلالات روانی کودکان و بزرگسال

برساپور ابادنی

سجده پادشاه

فرشته رحیم

سپند مینو

عنوان: شن‌درمانی و کاربرد آن در درمان اختلالات روانی کودک و بزرگسال

نویسندگان: پریسا پوربادنی، سحر پهلوان‌نشان، فرشته رحیم‌اوف.

مشخصات نشر: تهران، سپند مینو ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۹۷-۱۱-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: شن‌بازی درمانی

موضوع: Sandplay therapy

موضوع: بازی درمانی

موضوع: Play therapy

سناسه: ۵۰۹۰۸۰: پهلوان‌نشان، سحر، ۱۳۶۹

سناسه: ۵۰۹۰۸۰: رحیم‌اوف، فرشته، ۱۳۴۵

رده‌بندی کد: ۵ : ۱۳۹ پ ۹۷ ش / ۴۸۹ RC

رد بندی: ۶۱۶ / ۸۹۱۶۵

شماره کتابشناس: ۴۴۷۴۶۹۶

شن‌درمانی و کاربرد آن در درمان

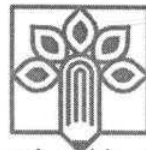
اختلالات روانی کودک و بزرگسال

نویسندگان:

پریسا پوربادنی

سحر پهلوان‌نشان

فرشته رحیم‌اوف

سپند مینو

نشر: سپند مینو

اجرا: وحید محمدی پای‌اندر

صفحه آرای: سپند مینو

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۹۷-۱۱-۹

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۲,۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: نسیم

فهرست

۷	مقدمه
۹	فصل اول: معرفی جنبه‌های مختلف هنر درمانی
۱۱	انواع روش‌های هنر درمانی
۱۱	نقاشی درمانی
۱۳	شعر درمانی
۱۳	فقط درمانی
۱۴	سقا درمانی
۱۴	ری درمانی
۱۵	شماره درمانی
۱۷	فصل دوم: اهداف درمانی
۱۸	تعریف بازی
۱۸	اهمیت بازی
۱۹	انواع اسباب‌بازی
۱۹	انواع بازی
۲۰	ارزش درمانی بازی
۲۱	ارزش‌ها و فواید بازی
۲۱	چند نکته در خصوص فراهم کردن شرایط بازی کودک
۲۲	تأثیر بازی در رشد اعتماد به نفس کودک
۲۳	مراحل مختلف بازی‌های کودک
۲۴	خصوصیات بازی گروهی
۲۵	عوامل مؤثر در بازی
۲۶	انواع بازی از نظر زمان پیازه
۲۷	نظریه‌های مطرح شده در مورد بازی
۲۷	الف) دیدگاه و نظریه اسلام و دانشمندان اسلامی درباره بازی
۲۷	ب) دیدگاه پیازه
۲۸	ج) نظریه انرژی اضافی
۲۸	د) نظریه پیش‌تمرین
۲۸	ه) نظریه استراحت و رفع خستگی

۲۸	و) نظریه تکرار فعالیت‌های اجدادی
۲۹	ز) نظریه سوزان ایساکس (۱۹۳۴ - ۱۸۹۶)
۲۹	ح) نظریه فردریچ فروبل (۱۸۵۲ - ۱۷۸۲)
۲۹	ط) نظریه ژان ژاک روسو (۱۷۷۸ - ۱۷۱۲)
۲۹	ی) نظریه زیگموند فروید (۱۹۳۹ - ۱۸۵۶)
۳۰	ک) نظریه اریکسون (۱۹۷۹ - ۱۹۰۲)
۳۰	ن) نظریه کریس اتی (قرن بیستم)
۳۰	۱. نظریه رفتار درمان گران
۳۰	در مورد بازی
۳۰	جدول نظریه‌ها
۳۲	آزمون‌های بازی در تشخیص هوش، شخصیت، اجتماعی بودن و هیجانات کودک
۳۳	تعریف بازی درمانی
۳۳	شکل‌گیری و تکامل بازی درمانی
۳۴	ضرورت بازی درمانی
۳۴	فراپند بازی درمانی
۳۵	انواع بازی درمانی
۳۵	روش‌های بازی درمانی
۳۶	محیط بازی درمانی
۳۶	نحوه‌ی دعوت کودک به اتاق بازی درمانی
۳۷	بازی درمان گر و نقش وی در بازی درمانی
۳۷	اصول اولیه‌ای که درمان گران در حین بازی درمانی باید رعایت کنند
۳۹	فنون بازی درمانی
۳۹	فنون بازی درمانی از نظر کاتمن
۴۰	محدودیت‌های درمانی
۴۰	دیگر نکات اساسی در روند درمان
۴۱	بازی درمانی بر اساس رویکردهای گوناگون
۴۱	بازی درمانی بر اساس رویکرد روان تحلیلی (آنا فروید):
۴۱	ویژگی بازی در رویکرد روان تحلیلی
۴۲	بازی درمانی بر اساس رویکرد آدلر
۴۳	دیدگاه پدیدارشناختی و روان‌شناسی فردی
۴۳	هدف درمان در دیدگاه پدیدارشناختی و روان‌شناسی فردی
۴۳	توصیف درمان

۴۴	بازی درمانی با رویکرد شناختی - رفتاری
۴۶	اهداف درمان
۴۶	توصیف مراحل درمان
۴۶	مداخلات درمانی
۴۷	مداخلات رفتاری
۴۸	راهبردهای تغییر شناختی و رویارویی با عقاید نامعقول
۴۹	تعمیم / پیشگیری از بازگشت (عود)
۴۹	بازی درمانی با رویکرد راجرز (کودک محور)
۵۰	اهداف بازی درمانی رویکرد کودک محور
۵۱	مهارت ها
۵۱	مهارت های اساسی در بازی درمانی کودک محور
۵۲	توصیف درمان
۵۲	اصول هسته ای / لاین در بازی درمانی راجرز
۵۴	مدت درمان
۵۴	رویکرد بازی درمانی کوتاه مدت برای کودکان خانواده های از هم گسسته
۵۶	بازی درمانی کوتاه مدت شناختی برای کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه ...
۵۶	مؤلفه های اصلی اختلال ADHD
۵۶	مراحل درمانی
۵۶	مراحل پذیرش و جمع آوری اطلاعات
۵۷	اهداف درمان
۵۷	فنون رویکرد کوتاه مدت برای ADHD
۵۸	اصول بازی درمانی
۵۸	ویژگی های بازی درمان گران
۵۹	پژوهش ها و نتایج به دست آمده در خصوص فواید بازی درمانی
۶۱	شن بازی
۶۴	شن درمانی
۶۴	فواید شن بازی در کودکان
۶۹	فرایند تفسیر شن درمانی
۷۲	کودک از بازی با شن چه چیزهایی یاد می گیرد؟
۷۳	تطابق مراحل رشدی پیاژه در شن بازی کودکان
۷۳	مراحل رشدی پیاژه در شن بازی کودکان
۷۷	شن درمانی گروهی

۷۷	کار با گروه
۷۸	محتوای جلسات شن درمانی گروهی
۷۹	مکان شن درمانی گروهی
۸۰	کار کردن با افراد در یک تشکل گروهی
۸۲	مراحل گروه درمانی
۸۳	شن درمانی و کاربرد آن در زوج درمانی و خانواده درمانی
۸۶	شن درمانی با زوجین و خانواده ها
۸۸	رایج ترین شن درمانی با زوجین و خانواده
۹۱	پیشنهادهای ویژه در شن درمانی زوجین
۹۳	پیشنهادهای ویژه در شن درمانی خانواده
۹۴	نتیجه گیری
۹۵	فصل سوم: شن درمانی و ادیب روانی
۹۵	مزایای شن درمانی برای مراجعان با آسیب روانی
۱۰۰	هدف شن درمانی با مراجعان آسیب روانی
۱۰۱	ضمیمه
۱۰۱	پژوهش های داخلی
۱۰۲	پژوهش های خارجی
۱۰۸	منابع

شش بازی به عنوان بخشی از بازی درمانی که خود زیر مجموعه‌ای از هنردرمانی است برای کودکان فـالـبـتی خوشایند و لذت بخش است. کودک از لمس کردن شن و بازی با آن بسیا لذت می برد. شن می تواند خاصیت مایعات را داشته باشد از این نظر که اگر آن را در ظرف بریزید به شکل آن ظرف در می آید. بازی با شن تجارب مفید و لذت بخشی را برای کودک ایجاد می کند. «شن» وسیله بسیار مناسبی برای پاسخ گویی به طیف گسترده ای از تخیلات کودک است. در شن بازی، کودک علاوه بر این که به لحاظ روانی تخلیه می شود، رضایت درونی کسب می کند، تخیل، ابتکار، خلاقیت و سازندگی او نیز پرورش می یابد. شن درمانی، تکنیکی است غیر کلامی که در آن کودک با ساختن دنیای خود در سینه شن به بیان تعارضات، تمایلات و هیجاناتش می پردازد؛ درمان گر در جریان خلق صحنه توسط کودک، نقش مشاهده گر صامت را بازی می کند و پس از این که کودک سینی شن را بر روی زمین زمانی مشخص تکمیل کرد، به تعبیر و تفسیر سازه شنی می پردازد. در شن بازی، استفاده از مینیاتورها زندگی و رویدادهای خانوادگی و اجتماعی کودکان و بزرگسالان در ابعاد گوناگونی نمایش داده می شود و جابه جایی اشیاء و مینیاتورها که هر یک نمادی از زندگی واقعی هستند، تغییرات مثبتی به دنبال می آورند (الندرت، سوئینی، ری، همیر و گلاور، ۲۰۰۵). شن بازی ابزاری برای شفا از طریق پویایی های عمیق ناهشیار و ایجاد توازن با هشیاری است. فضای شن ذهن انسان را با عناصر بنیادین هستی (آب، هوا،

خاک و آتش) آشنا می‌کند. این بازی‌های خلاق، فضاهای پرانرژی فطری و نهادهی که به تعبیر یونگ «ماندالاهای^۱ کهن درونی» هستند را بازنمایی می‌کند که اتصال یگانه با «خود» می‌آفریند و به تجارب زندگی شخص معنا می‌بخشد. با نگرشی وحدت‌مدار می‌توان صحنه‌شن را برای درک تجارب تلخ و شیرین فعال کرد و به هم‌دلی و خودآگاهی سازنده‌ای از «خود»^۲ دست یافت. شن‌بازی از جذاب‌ترین روش‌های ارتباطی، درمانی و شفابخش است که با رویکردهای متفاوت می‌توان وقایع زندگی را در گستره‌ی زیبا و قابل لمس آن بازنمایی کرد، پیوندی دوباره داد و با خود و دیگران م‌نایی عمیق از وجود خود را کشف کرد. ممکن است کودک عروسک‌هایی را که نماد پدر، مادر، برادر یا برادر هستند و به آن‌ها احساس خصومت، تنفر یا حسادت دارد را در میان شن دفن کرده و با کامیون پر از شن از روی آن‌ها عبور کند. با این‌گونه اقدامات، کودک احساس روانی خویش را بروز می‌دهد. کودک می‌تواند با شن سنگر بسازد و با تفنگ‌بازی، احساسات خویش را نشان داده و تخلیه شود. شاید هم جاده و مزرعه بسازد و مشغول سازندگی و نوآوری شود. در واقع شن‌بازی باعث توجه به دنیای درونی و نیازهای عاطفی می‌شود و به ذهن اجازه می‌دهد خاطرات سرکوب شده‌اش را در زمان حال و اکنون بازیابی کند. علاقه‌مندان شن‌درمان‌گری در کاهش مشکلات شناختی، اجتماعی و عاطفی مؤثر است (لند، ۲۰۰۸). از آن جایی که شن‌درمانی یکی از زیر مجموعه‌های هنردرمانی و به‌عنوان شاخه‌ای از بازی‌درمانی شناخته می‌شود، در فصل‌های ابتدایی شرحی از هنردرمانی و بازی‌درمانی ارائه شده است و سپس به معرفی شن‌درمانی و کاربرد آن در درمان اختلالات کودک و بزرگسال پرداخته شده است.